

Pita anêŋ kapya yan **Abô môŋ**

Aposel Pita hato kapya êntêk. Yani havatho ñê êvhaviŋ loŋ ek nêmô mathen. Ma hanaŋ ek nindum ku ek neyala Kilisi mavi. Hato ek neyabin i esak kêtôŋwaga abôyaŋ takatu ba êmô avômalô êvhaviŋ kapô. Lôk hato nena Kilisi tem endelêm ba lenjimbi nôm êŋ ba nêmô thêthôŋ.

Hato kapya êntêk hadêŋ 67 AD la.

Pita hêv lamavi

¹ Ya Saimon Pita, Yisu Kilisi anêŋ anyô ku ma aposel atu yahato kapya êntêk hadêŋ avômalô takatu ba bôk êvhaviŋ yôv. Ma alalôaniŋ Wapômbêŋ da lôk Yisu Kilisi atu ba êv môlô bulubiŋ intu thêthôŋ. Ba yêlôaniŋ êvhaviŋ ma anêŋ vuli bêŋ hatôm môlônim ôêvhaviŋ. ² Bôk oyala Wapômbêŋ lo alalôaniŋ Anyô Bêŋ Yisu Kilisi ba wapôm lo labali êmbôlô môlô kapôlômim siŋ.

Loŋôndê nindumbak mavi

³ Yani ma lôkmâŋgiŋ anêŋ ôdôŋ ba hamô batôŋ oyaŋ ba halam alalô. Anêŋ lôklokwaŋ ma halêm anêŋ Wapômbêŋ ba hêv nômkama lôkthô hadêŋ alalô ek nasopa anêŋ lahaviŋ ba namô lôkmala. ⁴ Ba intu habutin abô ba abô êŋ ma lôkmâŋgiŋ ba anêŋ vuli ma bêŋ ek epole alalô vê ênjêk pik anêŋ palê ôvathek atu ba halêm anêŋ thethanjak ek nambitak êtôm Wapômbêŋ da.

5 Ba intu ôpôviŋ o esak êvhaviŋ ek ômbôlô nôm takêntêk, ômô batôŋ oyâŋ lôk onja auk katô **6** *ma upuk o loŋ lôk umiŋ lôklokwaŋ lôk osopa Wapômbêŋ anêŋ lahaviŋ **7** lôk undum mavi êndêŋ mamuyaŋ ma lemimbiŋ avômalô **8** ek nôm takêntêk indumbak ni ba ni ek indum ku endeba injik anôŋ ek onja auk katô esak alalôaniŋ Anyô Bêŋ Yisu Kilisi. **9** Anyôla hêv yak hathak nôm takêntêk ma hatôm anyô mabapu lôk mapusip ba bôk êvôkwiŋ anêŋ kambom yôv ma doŋtom lapaliŋ.

10 Aêŋ ba aiyan thêlô nôpôviŋ am ek nundum nôm takêŋ ek injik thô nena Wapômbêŋ bôk halam môlô ba habi baŋ hayô hêk môlô ba tem miŋ nônêm yak ami. Milôk. **11** Ma Anyô Bêŋ Yisu Kilisi alalôaniŋ bulubin tem êmbôlô môlô esak anêŋ wapôm ba enja môlô thô ek numbitak nôyô anêŋ loŋ lôkliŋyak atu ba anêŋ daŋ mi.

Nodaŋô Wapômbêŋ anêŋ abô avanôŋ

12 Môlô bôk oyala nôm takêŋ sapêŋ ba bôk olaŋô Wapômbêŋ anêŋ abô avanôŋ ba ôev havinj lôklokwaŋ. Ma doŋtom yahavatho môlô loŋ lôbôlôŋ hathak abô êŋ ek miŋ môlô lemimpaliŋ ami. **13-14** *Kasana ma yenaŋ unyak kudum tem neja vê hatôm alalôaniŋ Anyô Bêŋ Yisu Kilisi hik thô hadêŋ ya. Ba intu yahamô unyak kudum êntêk ek yandum yenaŋ ku katô ek yaŋgik môlônîm auk liŋ iyom. **15** Ma yalenvidon ek waklavôŋ atu ba yaha ma tem môlô lemimimbi esak abô nômbêŋ atu ba bôk yahananj.

* **1:6:** Gal 5:22-23 * **1:13-14:** Jon 21:18-19; 2Ko 5:1

16 *Yêlô bôk ayê anêŋ lôkmaŋgiŋ hathak yêlô maleŋiŋ ba intu anaŋ hadêŋ môlô nena alalôaniŋ Anyô Bêŋ Yisu anêŋ lôklokwaŋ ma bêŋ anôŋ ba tem endelêm esak lonjôbô. Ba yêlô miŋ abi môlô lemim hathak kukuthiŋ êntêk ami. **17** *Yani hawa deda lôk athêŋ lôkmaŋgiŋ halêm anêŋ Kamik Wapômbêŋ. Ma kaék te halam yani hêk Deda Lôkmaŋgiŋ ba hanan̄ nena, “Ôpentêk ma yenaŋ okna atu ba yaleŋhaviŋ videdauŋ. Ma ya kapôlôŋ mavi hathak yani.”

18 Yêlô amô dumlolê matheŋ haviŋ yani ma alanô abô êŋ halêm anêŋ leŋ.

19 Ma yêlô ayala nena plopet inin̄ abô ma avanôŋ ba intu nodanô abô êŋ katô ba nosopa endeba wak ipup lôk vuliŋ lôkbôk imbi êndôk môlô kapôlômim. Abô êŋ ma hatôm wak hapup ba habi deda halôk loŋ momaŋiniŋ ek nômô mavi. **20-21** *Ba auk bêŋ atu ba noyala ma aentêk. Miŋ anyô da inin̄ auk ba enaŋ abô plopet ami. Mi. Lovak Matheŋ hadum ku ba hêv Wapômbêŋ anêŋ abô ba enaŋ bêŋ. Ba plopet inin̄ abô ma miŋ thêlôda inin̄ auk ami. Mi.

2

Wapômbêŋ tem imbulin̄ kêdôŋwaga abôyaŋ

1 *Ma doŋtom kêdôŋwaga abôyaŋ doho tem nêmô môlô malêvôŋ êtôm plopet abôyaŋ doho bôk êmô avômalô bôsêbôk malêvôŋ. Ma tem nimbi môlô lemim liŋ esak auk lokbaŋ ba nimbulin̄ môlônim ôêvhaviŋ. Ma inin̄ auk êŋ tem indumbak endeba

* **1:16:** Mat 17:1-5 * **1:17:** Mat 17:5; Mak 9:7; Luk 9:35

* **1:20-21:** 2Ti 3:16; 1Pi 1:11-12 * **2:1:** Mat 24:11; Jut 4

nêpôlik esak alanj atu ba bôk hêv i vuli yôv. Aêj ba kasana ma Wapômbêj tem imbulinj i. ² Ma avômalô bêj anôj tem nesopa inij auk ba nindum sek lôk mama lomaloma endeba avômalô daluk nêgê ba nenaq abôma esak Wapômbêj anêj abô avanôj. ³ Thêlô malejkilik ek neja nômkama bêj anôj. Ba tem nenaq abôyan lôk nimbi môlô lemim ek neja môlônim valuselenj. Sêbôk ma Wapômbêj hanaj nena tem thêlô nema ba yani miq hêk sôm ami. Ba intu tem imbulinj thêlô. Avanôj.

⁴*Ma anêj aqela idum kambom ba hatak i halôk lonj atum ba havalonj i lonj hamô lôv momanjinj endeba nindum abô am. Ma miq hêv thêlô vê ba i oyan ami. ⁵*Ma avômalô bôsêbôk takatu ba bôk êdô Wapômbêj ma hêv ıajbô ba habulinj i ma miq hêv thêlô vê ba i oyan ami. Mi. Hêv Noa ôpatu ba hanaj abô thêthôj lôk avômalô bahenji ba lahavulô iyom bulubinj. ⁶*Ma hanaj ba atum hathaj Sodom lo Gomola ba kabukla ba ema ek avômalô nêgê nena avômalô takatu ba miq esopa Wapômbêj ami tem neja malaij. ⁷⁻⁸*Ma Lot anyô thêthôj atu ba hamô havinj avômalô takatu ba êvôlij dômij ek Wapômbêj anêj abô ma hayê lôk halanjô thêlônij thethañak lo kambom lomaloma. Ba yani lamalaij lôk lahiki bêj ba Wapômbêj hêv yani iyom bulubinj. ⁹ Anyô Bêj bôk hadum nôm takêj yôv. Ba intu tem nêm avômalô takatu ba esopa yani bulubiñ esak malaij lomaloma. Ma embaloj ıê lejôndôj kôtôj sapêj lonj ba neja vovanj êmô endeba waklavôj nindum

* **2:4:** Jut 6 * **2:5:** Stt 6:5–8:19; 2Pi 3:6; Hib 11:7; 1Pi 3:20

* **2:6:** Stt 19:24; Jut 7 * **2:7-8:** Stt 19:1-16

abô. **10*** Avanôj biŋ. Nê êŋ esopa leŋviŋkupik anêŋ thethaŋak lelaik lomaloma ba êpôlik hathak ñê bêŋbêŋ iniŋ abô ma tem neja vovanj bêŋ ek avômalô vi. Nê takêŋ êv ida liŋ lôk leŋôndôŋ kôtôŋ. Ma miŋ êkô ek nenaŋ abôma esak aŋela lôk athêŋ takatu ba êmô malak leŋ ami. **11*** Aŋela ma inij lôklokwaŋ bêŋ ba hamôj. Ma doŋtom miŋ êmô Wapômbêŋ anêŋ loŋ hadum abô ba etatale ñê lôkmaŋgiŋ takêŋ ami. Mi. **12*** Ma doŋtom kêdôŋwaga abôyaŋ takêŋ ethak enaŋ abôma hathak auk takatu ba miŋ eyala ami. Thêlô hatôm alim lomaloma takatu ba inij auk mi ba evalon i lonj ek nijik i vônô ma thêlô intu tem mi aêŋ iyom.

13 Thêlô êv vovanj hadêŋ avômalô vi ma Anyô Bêŋ tem injik vovanj êŋ liliŋ. Waklêvôj biŋ ma thêlô miŋ mama ami ma leŋinj mavi hathak nindum inij thethaŋak lomaloma. Thêlô eyan nôm haviŋ môlô ba leŋinj mavi hathak inij kambom ma doŋtom thêlô ma hatôm nôm palé lôk lelaik. **14** Ma thêlô maleŋinj kilik ba idum sek haviŋ avi wak nômbêŋ intu ma miŋ etak ami. Ma êvôv avômalô takatu ba inij êvhaviŋ pulusikna ek nesopa i. Thêlô bôk êdôŋ i yôv hathak auk nêbôv valuselenj lôk nômkama mavi ênjêk avômalô vi. Wapômbêŋ bôk hanaj yôv nena tem imbuliŋ i. **15*** Ma thêlô bôk etak loŋôndê thêthôŋ ba eveŋ mayaliv ba esopa Beo nakaduŋ Balam, ôpatu ba lahaviŋ kambom anêŋ vuli. **16*** Ma bok doŋki abôlêk putup ma doŋtom hanaj abô hatôm anyô ba hayanda plopet Balam êŋ ek nêm anêŋ auk molo atu vê.

* **2:10:** Jut 7-8,16 * **2:11:** Jut 9 * **2:12:** Jut 10 * **2:15:**
Nam 22:7; Jut 11; ALK 2:14 * **2:16:** Nam 22:28-35

17* Thêlô ma hatôm ñajma, ma doñtom hamoma. Wak hêk sawa daim ba thêlô ma hatôm buliv lelaik ba avômalô leñijmavi. Ma doñtom lovak hayuv vökê. Aêj ba Wapômbêj bôk hapesañ loj momañinj kambom anôj ek thêlô. **18** Thêlô ebam i hathak abô takatu ba anêj anôj mi. Ma avômalô êvhavij lukmuk takatu ba bôk etak ñê daluk inij auk ba ik kapôlôñij liliñ, ma doñtom ibi thêlô leñij hathak pik anêj thethanjak lomaloma ba êvôv i hatup. **19** Thêlô ibutiñ abô ba enaç nena, “Yêlô tem napole môlônim yak vê.” Ma doñtom bumalô bôbô bôk eto abô hathak ñê takêj nena, “Thêlôda inij alan hamô ba alan êj ma kambom takatu ba havalon i loj ek imbuliñ i.”

20* Opalêla takatu ba bôk eyala Anyô Bêj Yisu Kilisi alalôaniñ bulubij ba êsôv hêk lelaik pik êntêk ba i vêm ma idum hathak lonjbô aleba evalonj i, êj ma tem nêmô kambom anôj ek bôsêbôk. **21*** Avômalô takatu ba êthôj lonjôndê thêthôj palij tem nêmô mavi ek avômalô takatu ba eyala Wapômbêj anêj abô mathej takatu ba hêv hadêj i ma doñtom êvôlinj dôminj. **22** Abô bute bôk hananj avanôj hathak i nena,

“Avuñ te hamotej ma havôhi hayan anêj motej
hathak lonjbô.” *Gutpela Sindaun 26:11*

Ma buyan hananj nena,

“Bok te hathik i ba mabuñ mavi
ma hathak havôhi hik tumutum hathak
lonjbô.”

* **2:17:** Jut 12-13 * **2:20:** Mat 12:45 * **2:21:** Luk 12:47-48

3

Kapya êntêk anêj ôdôj

¹ Aiyan thêlô, yenañ kapya yañ sêbôk lôk yañ êntêk ma yahato luvi hathôk ek môlô ek yançik môlônim auk liñ esak auk mabunj. ²*Yaleñhavij nena abô môj taksêbôk ba plopet mathen enañ lôk abô majan takatu ba Anyô Bêj Yisu Kilisi alalôaniñ bulubiñ bôk hêv ba yêlô môlônim aposel anañ hadêj môlô ma nobaloñ loñ.

Anyô Bêj anêj waklavôj

³*Odanôj katô. Pik lo leñ anêj dañ ma njê abôma tem nêlêm nêyô ek môlô ba nesopa ida ininj thethañjak ba nenañ abôma lomaloma nena, ⁴* “Bôk ibutinj abô yôv nena Kilisi tem endelêm. Ma alalôaniñ kamik aposel bôk ema yôv. Ma anêj anôj êsê? Ôngô. Môj anôj sêbôk ba Wapômbêj hapesanj pik êntêk aleba lêk ma nôm êj miñ habitak ami.” ⁵*Thêlô bôk etak abô taksêbôk ba Wapômbêj hananj ba leñ habitak. Ma hawa ñaj ba hapesanj pik ma hasuñ ñaj ba pik moma habitak hêk. ⁶*Vêm ma hawa ñaj êj ba hasuñ hayô pik vôv ba habuliñ nômkama sapêj. ⁷Ma abô êj ma Wapômbêj da hananj ba bôk hatak wak te yôv ek êmbôk pik lo leñ êntêk. Ma hayabiñ waklavôj nindum abô ek imbuliñ avômalô takatu ba miñ esopa yani ami.

⁸*Aêj ba aiyan thêlô, miñ lemimpaliñ abô êntêk ba tem yanañ ami. Anyô Bêj hayê sondabêj

* **3:2:** Jut 17 * **3:3:** 1Ti 4:1; Jut 18 * **3:4:** Mat 24:48 * **3:5:**
Stt 1:6-9 * **3:6:** Stt 7:11; 2Pi 2:5 * **3:8:** Sng 90:4

1,000 ma hatôm wak te iyom ma wak te iyom ma hatôm sondabêj 1,000. ⁹*Ba intu Anyô Bêj hamô malinjyaô ek alalô nande kapôlônjiŋ liliŋ ek miŋ nanêm yak ami. Lôk miŋ hapôviŋ abô takatu ba habutij ami haleba avômalô eson nena yani hasau la.

¹⁰*Ma waklavôj atu ba Yisu endelêm ma tem êtôm anyô vani. Ma diŋdiŋ bêj tem indili leŋ ba nômkama takatu ba hamô leŋ tem imbuliŋ ba atum esanj. Ma pik lôk anêj nômkama sapêj tem ende liliŋ ba êmô oyanj.

¹¹⁻¹² Ma nômkama lôkthô tem imbuliŋ aêj iyom. Aêj ba tem umbitak anyô aisê? Ba intu oyabiŋ Wapômbêj anêj waklavôj endelêm ba ômô mathej ma osopa Wapômbêj anêj abô ek waklavôj êj êlêm kethenj. Wak êj ma tem atum esan leŋ ba nôm takêj tem vovaj indiŋ i ba nipulusik. ¹³*Ma doŋtom Wapômbêj bôk habutij abô yôv ba intu alalô nayabiŋ leŋ lo pik lukmuk atu ba tem imbitak êtôm ñê thêthôj iniŋ loŋ.

Abô anêj dan

¹⁴ Aiyan thêlô, môlô lêk oyabiŋ nôm takêj ba intu nôpôviŋ am ek Wapômbêj ênjê nena môlô ñê mabuŋ lôk lelaik mi ek nômô labali imbiŋ yani.

¹⁵*Lemimbi abô êntêk. Anyô Bêj hamô malinjyaô ek avômalô nedanjô anêj abô ek nêm i bulubiŋ. Wapômbêj bôk hêv auk êj hadêj alalôaniŋ aiyanj anôj Pol ba intu hato abô hadêj alalô. ¹⁶Yani hato hathak nôm takêj lôkthô halôk anêj kapya. Vi ma

* **3:9:** Hab 2:3; 1Ti 2:4 * **3:10:** Mat 24:29,35; Luk 12:39; 1Te 5:2

* **3:13:** Ais 65:17; 66:22; ALK 21:1,27 * **3:15:** Lom 2:4

auk lôkmañgiñ ba malainj ek avômalô neyala. Ma avômalô doho inij auk ma pulusikna lôk mayaliv ba iluvij Pol anêj abô hatôm bôk iluvij Wapômbêj anêj abô takatu ba eto ba intu tem neja malainj.

¹⁷* Aiyan thêlô, môlôda bôk oyala auk takêntêk. Aêj ba noyabiñ am ek ñê kambom takatu ba inij auk ma lokbañ ek miñ nêbôv môlô vê ênjêk pik thekthek êntêk ba lêk umiñ ami. ¹⁸ Ma nundumbak esak wapôm lôk auk mavi hathak Anyô Bêj Yisu Kilisi alalôaniñ bulubiñ. Nanêm yani liñ êndêj êntêk ma wak nômbêj intu sapêj. Avanôj.

* **3:17:** Mak 13:33; 1Ko 10:12

**Wapômbêŋ Anêŋ Abô Mathen
The New Testament in the Malei-Hote Language of
Papua New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Maei-Hote long Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. and The Malê people

Language: Hotê-Malê (Malei-Hote)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: The Malê people

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

c8e90bc3-6cab-57b1-9a48-04f5f30fe59a